

ע"פ 2933/19 - אהרון צדיק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2933/19

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט י' אלרון

המערער: אהרון צדיק

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בת"פ 49541-04-18 מיום 19.3.2019 שניתן על ידי כב' השופט דניאל בן טולילה

תאריך הישיבה: י"ט באלול התשע"ט (19.9.2019)

בשם המערער: עו"ד נעם אליגון

בשם המשיבה: עו"ד אופיר טישלר
בשם שירות המבחן למבוגרים: הגב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט ג' קרא:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט ד' בן טולילה) מיום 19.3.2019 בת"פ

עמוד 1

49541-04-18, בגדרו נדון המערער ל-12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, ולמאסרים מותנים.

1. המערער הורשע על פי הודאתו בכתב האישום, בעבירה של נשיאה והובלת נשק (עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977; להלן: החוק) ובעבירה של מעשה פיזיות ורשלנות (עבירה לפי סעיף 338(א)(5) לחוק).

2. על פי עובדות כתב האישום, החזיק המערער ברשותו, ללא היתר כדן, רימון יד הלב, שנמצא בשימוש כוחות הביטחון, ואשר מטיבו מסוגל להזיק לאדם. ביום 11.4.2018 לפנות בוקר נסע המערער ברכב כשהוא נושא את הרימון. בהמשך, החנה את הרכב והתקרב רגלית למסעדה, שם שחרר את נצרת הרימון והשליכו לעבר מדרכה הסמוכה למסעדה ושם התפוצץ הרימון, במרחק קצר מן המסעדה.

3. בגזר דינו עמד בית המשפט על הערכים המוגנים שבהם פגע המערער במעשיו, ובכללם ביטחונם, שלמות גופם ונפשם של הנוכחים במקום; על החומרה שיש לנקוט בענישה על עבירות נשק; ועל מדיניות הענישה הנוהגת. בהתייחסו לנסיבות ביצוע העבירה ציין בית המשפט כי הנשק הוחזק בידי המערער במשך פרק זמן שאינו ידוע; כי נסיבות הגעת הרימון לידי נותרו עלומות; כי השלכתו נעשתה לאחר תכנון מוקדם תוך ביצוע מספר רב של פעולות ואין המדובר במעשה ספונטני; כי באותה עת שהו אנשים במסעדה; וכי אף שלא נגרמו חבלות בנפש וברכוש, הרי שאלו יכולים היו להיגרם.

בית המשפט דחה את הטענה כי השלכת הרימון בוצעה על רקע מצבו הנפשי של המערער וקבע כי הפסקת נטילת התרופות הפסיכיאטריות ושתיית האלכוהול אפיינה את חיי המערער לאורך תקופות לא מבוטלות ולא רק בתקופה הסמוכה למעשה. בהעדר ראיה או חוות דעת מומחה מטעם ההגנה ולנוכח האמור בחוות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי, נשלל היבט פסיכיאטרי בביצוע המעשים ואף לא ביצוע בקרבה לסייג לאחריות הפלילית.

לפיכך, העמיד בית המשפט את מתחם העונש ההולם על 9 עד 26 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של המערער בגדר המבחן נשקלו לקולא הודאתו בכתב האישום ככתבו וכלשונו, בסמוך לתחילת משפטו; החיסכון בזמן שיפוטי הנלווה להודאה; הבעת חרטה; ונטילת אחריות בכך שהמערער נכנס למעקב פסיכיאטרי והשתלב בקבוצה טיפולית. לחומרה נשקלו עברו הפלילי של המערער, הכולל שלוש הרשעות קודמות, רובן ככולן בעבירות אלימות, וכי עונשי מאסר קודמים לא הרתיעוהו ממעורבות פלילית נוספת.

בית המשפט דחה את המלצת שירות המבחן לעונש שניתן לרצותו בעבודות שירות, בקבעו כי אין בהליך הטיפולי שתואר בתסקיר כדי להביא לחריגה ממתחם העונש ההולם.

4. בפנינו הונח תסקיר משלים של שירות המבחן, שהתרשם כי אין שינוי בהתייחסות המערער לעבירה וכי אף כי הוא מודה בביצועה, הוא אינו נוטל אחריות מלאה ומייחס את ביצועה למצבו הנפשי ולצריכת אלכוהול. שירות המבחן עמד על נכונותו של

המערער להשתלב בהליך אבחון וטיפול במרכז לנפגעי אלכוהול והימורים ולהיות בטיפול פסיכיאטרי קבוע, תוך שציין כי אין זה ברור האם הדבר נובע מההליך המשפטי או ממוטיבציה פנימית וכי עד עתה לא פעל המערער לקדם את ההליך הטיפולי בתחום ההתמכרות.

5. המערער מבקש כי נורה על ביטול עונש המאסר בפועל ונקבע תחתיו מאסר שירוצה בעבודות שירות. לטענתו, גזר הדין לא נותן משקל מתאים להודאתו המלאה; לחרטתו הכנה ולחסכון בזמן השיפוטי שהיה כרוך בה. כן טען כי בית המשפט דחה את המלצת שירות המבחן, אף כי המערער הפגין יציבות תעסוקתית וחרף השתתפותו בהליך טיפולי. כן טען כי לא ניתן משקל לנסיבותיה הייחודיות של העבירה, ובכלל זה לכך שהרימון הושלך לעבר המדרכה ולא לעבר המסעדה; כי להבדיל ממקרים אחרים, המעשה לא בוצע ממניע עברייני ולא היתה טמונה בהשלכתו כל כוונת איום או כוונה להשגת מטרה; וכי טרם השליך את הרימון הזהיר עוברים אורח כי "תיכף יהיה רעש". עוד נטען כי לא ניתן משקל ראוי למחלת הנפש שממנה הוא סובל ולטענה, שלא נסתרה, כי המעשה בוצע על רקע הפסקת הטיפול התרופתי וצריכת אלכוהול; כי ניתן משקל יתר לעברו הפלילי אף כי בשנים האחרונות התרחק מאורח חיים שלילי; כי לא הועדף שיקול השיקום; וכי תקופת המעצר מאחורי סורג ובריה ולאחריה מעצרו באיזוק אלקטרוני לא נלקחו בחשבון.

6. המשיבה התנגדה להקלה בעונשו של המערער. זאת, עקב עברו הפלילי וחווות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי, שבדק את המערער בסמוך לאחר המעשה, והטיל ספק באבחנת מחלת הנפש של המערער וקבע כי גם אם האבחנה נכונה, הרי שהמחלה מצויה בהפוגה יציבה ואין קשר סיבתי בינה לבין המעשה.

7. לאחר שעיינתי בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, בטענות המערער, בכתב ובעל פה, כמו גם שמעתי את עמדת המשיבה בדיון בפנינו, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

8. טענותיו של המערער נגעו למשקל שניתן לכל אחד מן השיקולים שנמנו על נסיבות ביצוע העבירה כמו גם, ואולי בעיקר, על נסיבות העושה, כשליטתו משקלם הכולל מטה את הכף לעבר ענישה מקלה יותר. כאמור, אין בידי לקבל טענות אלו. בית המשפט המחוזי שם לנגד עיניו את מכלול השיקולים, שאותם פרש בא המערער גם בפנינו, בכתב ובעל פה, הן אלו הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה והן אלו הנוגעים למערער עצמו. כפועל יוצא מכך נקבע מתחם עונש ובגדרו נגזר עונשו של המערער - בתוך המתחם.

9. כידוע, ערכאת הערעור נמנעת מלהתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית ותעשה כן רק במקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין או שהעונש שהוטל חורג במידה קיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (ע"פ 2854/18 משה נ' מדינת ישראל, פסקה 99 (27.8.2019)). בעניינו של המערער, הן מתחם העונש והן העונש שנגזר בגדרו, משקפים מתן משקל ראוי למכלול נסיבות המעשה והעושה, ובכלל אלו עברו הפלילי של המערער, שכולל עבירות אלימות חוזרות שבגינן נדון המערער בעבר לעונשי מאסר בפועל והנזק הפוטנציאלי מן המעשה. כך גם הטענה למצבו הנפשי של המערער שעמד ברקע המעשה, בשל הפסקת נטילת התרופות בשילוב צריכת אלכוהול. בצדק ניתן משקל, בהקשר זה, לחוות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי ביחס למצבו הנפשי של המערער לאחר האירוע ולהערכתו כי אין כל קשר סיבתי בין מחלתו של המערער - אף כי ספק בעיניו אם אבחנה זו אכן נכונה - לבין העבירה. כך גם ניתן משקל להודאתו של המערער וימי מעצרו נוכו מן העונש שנגזר עליו. כך, לא ניתן

לומר כי נפלה טעות מהותית או כי העונש שהוטל על המערער חורג במידה קיצונית או משמעותית ממדיניות הענישה הנוהגת.

10. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות נשק לסוגיהן מכוונת לענישה מחמירה, בדמות מאסרים בפועל (ע"פ 6893/17 גולד נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (7.8.2018); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (5.6.2013)). והדברים ידועים. בנסיבות אלו, לא מצאתי ממש בטענה כי היה מקום להעדיף את השיקול השיקומי בעניינו של המערער. התמונה המצטיירת מהתסקיר המשלים של שירות המבחן מעלה כי מדובר בהליך שיקום ראשוני, שאף שאין לזלזל בחשיבותו, הרי שבנסיבות המתוארות בתסקיר ביחס למידת התגייסותו של המערער להליך ולמניעים שברקע רצונו בכך, אין בכך להטות את הכף להקלה בעונשו.

11. לאור האמור לעיל, הערער נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונשו ביס"ר דקל ביום 27.10.2019 עד לשעה 10:00, שברשותו תעודת זהות. על המערער לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתן היום, כ"ובאלול התשע"ט (26.9.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט